

UZASADNIENIE

I. Cel wydania rozporządzenia

Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 133 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495), zwanej dalej „ustawą – Prawo lotnicze”.

Aktualnie materia dotycząca osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego jest uregulowana rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki morskiej z dnia 3 października 2013 r. w sprawie osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego (Dz. U. poz. 1202).

Określa ono szczegółowe zasady działania i organizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego oraz współdziałania instytucji zapewniających służby meteorologiczne z państwowym organem zarządzania ruchem lotniczym, lotniskowymi organami służb ruchu lotniczego, zarządzającymi lotniskami, operatorami lotniczymi i załogami statków powietrznych.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z wejścia w życie:

1. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2017/373 z dnia 1 marca 2017 r. ustanawiającego wspólne wymogi dotyczące instytucji zapewniających zarządzanie ruchem lotniczym/służby żeglugi powietrznej i inne funkcje sieciowe zarządzania ruchem lotniczym oraz nadzoru nad nimi, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 482/2008, rozporządzenia wykonawcze (UE) nr 1034/2011, (UE) nr 1035/2011 i (UE) 2016/1377 oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 677/2011 (Dz. Urz. UE L 62 z 08.03.2017, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2017/373”;
2. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1139”;

3. poprawki 78 do Załącznika 3 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 212 i 214, z późn. zm.).

Cel projektowanego rozporządzenia nie uległ zmianie. Jest nim wypełnienie delegacji ustawowej poprzez uregulowanie kwestii związanych z realizacją osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego. Rozporządzenie określa kwestie zapewnienia bezpieczeństwa, jakości i ciągłości realizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego, doprecyzowując zmienione przepisy międzynarodowe w tych obszarach. Ponadto celem wydania niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie bezpośredniego stosowania norm i zalecanych metod postępowania zawartych w Załączniku 3 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r., zwanego dalej „Załącznikiem 3 do Konwencji”.

II. Zakres regulacji

1. W przepisie § 2 projektu określono znaczenie użytych w rozporządzeniu określeń i skrótów.

W stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia w § 2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) usunięcie definicji FL, informacja AIRMET, informacja SIGMET, METAR, SPECI, TAF, w związku ze zmianami w rozporządzeniu skutkującymi brakiem występowania tych pojęć w treści rozporządzenia;
- 2) wprowadzenie skrótu „rozporządzenia nr 2017/373” oraz „rozporządzenia nr 2018/1139 ” kilkakrotnie przywoływanych w treści rozporządzenia;
- 3) zmianę w definicji pojęć:
 - „instytucja”, wynikającą ze zmiany regulacji prawnej – rozporządzenia nr 2017/373, określającego i opisującego służby meteorologiczne, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia (WE) nr 549/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. ustanawiającego ramy tworzenia Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (Dz. Urz. UE L 96 z 31.03.2004, str.1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 549/2004”;

- 4) wprowadzenie definicji „służby meteorologiczne”; pojęcie to stosowane jest w projektowanym rozporządzeniu, jak również występuje w dokumentach powiązanych i regulacjach dotyczących służb ATM/ANS; w treści rozporządzenia pojęcie „służby meteorologiczne” występuje dwukrotnie tj. w § 2 pkt 2 zawierającym definicję instytucji oraz w § 10 ust. 1 dotyczącym wojskowej służby meteorologicznej; ze względu na przepisy ustawy – Prawo lotnicze, rozporządzenie nadal posługuje się pojęciem „osłona meteorologiczna lotnictwa cywilnego”; niemniej jednak pojęcie „osłona meteorologiczna lotnictwa cywilnego” „de facto” występuje już tylko w ustawie – Prawo lotnicze, a w konsekwencji i w projektowanym rozporządzeniu; pozostałe regulacje, w tym regulacje unijne, posługują się pojęciem „służby meteorologiczne”; często więc pojęcie „służby meteorologiczne” jest na gruncie krajowym różnie interpretowane i rozumiane; zdarzają się przypadki jego stosowania zamiennie lub zastępczo z pojęciem „osłona meteorologiczna lotnictwa”; wprowadzenie definicji „służby meteorologiczne” ma na celu wskazanie różnicy pomiędzy pojęciami „osłona meteorologiczna lotnictwa” oraz „służby meteorologiczne” zapewniane przez instytucję; definicja „służby meteorologiczne” tożsama jest z definicją zawartą w rozporządzeniu nr 549/2004.
2. W przepisie § 3 projektu zostały określone szczegółowe warunki i sposób zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego, tj. główna materia rozporządzenia.
- W stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia zmiany w § 3 polegają na aktualizacji regulacji prawnych i wynikają z wejścia w życie rozporządzenia nr 2017/373 określającego wymagania, jakie musi spełnić instytucja, która chce zapewniać służbę meteorologiczną lotnictwa cywilnego.
3. W przepisie § 4 projektu wskazany jest zakres usług, jaki będzie realizowała instytucja zapewniająca służby meteorologiczne w zakresie zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego. Jednocześnie wymieniono zadania i obowiązki instytucji, które nie są wprost określone w wymaganiach rozporządzenia nr 2017/373, a które wynikają z innych regulacji obowiązujących służby meteorologiczne, głównie Załącznika 3 do Konwencji. Doprecyzowano, jakie dane i informacje meteorologiczne będą w ramach osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego zapewniane przez instytucję. Zakresy zapewnianych danych dostosowane są do wymagań poszczególnych grup odbiorców.

W stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia zmiany w § 4 polegają na aktualizacji regulacji prawnych i są skutkiem wejścia w życie rozporządzenia nr

2018/1139, określającego wymagania, jakie muszą spełniać dane i informacje meteorologiczne wykorzystywane dla potrzeb lotnictwa. Zrezygnowano z listy produktów udostępnianych użytkownikom przestrzeni powietrznej, wykonującym zadania zarówno w przestrzeni kontrolowanej jak i niekontrolowanej, odwołując się do przepisów rozporządzenia nr 2017/373, w którym te produkty zostały określone. Podobnie postąpiono w przypadku zarządzających lotniskami i służb lotniskowych, odwołując się do wymagań w tym zakresie określonych w Załączniku 3 do Konwencji. Wprowadzenie tego przepisu skutkuje usunięciem § 9 obowiązującego rozporządzenia dotyczącego danych i informacji meteorologicznych dla potrzeb eksploatacji lotniska, w tym ostrzeżeń, zakresu informacji i ich źródeł. Aktualnie dopuszczone jest pozyskiwanie tych informacji samodzielnie przez zarządzającego od instytucji lub podmiotu nieposiadającego certyfikatu instytucji zapewniających służby meteorologiczne. Proponowana regulacja dotyczy tylko informacji obowiązkowych i ostrzeżeń, dla których źródłem jest certyfikowany podmiot.

4. W przepisie § 5 projektu doprecyzowano sposób realizacji osłony meteorologicznej na lotniskach, gdzie ustanowiona została lotniskowa służba informacji powietrznej. Określono minimum danych udostępnianych użytkownikom przestrzeni powietrznej w ramach osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego. Co istotne, dane i informacje meteorologiczne o kierunku i prędkości wiatru, temperaturze powietrza, ciśnieniu stosowanym przy nastawieniu wysokościomierza barometrycznego muszą być pozyskiwane od instytucji. Natomiast w przypadku lotnisk, dla których ustanowiono procedury odlotu lub podejścia do lądowania zgodnie z przepisami dla wykonywania lotów z widocznością (VFR – *Visual Flight Rules*), dopuszcza się wykorzystywanie przez lotniskową służbę informacji powietrznej powyższych informacji meteorologicznych pozyskiwanych bezpośrednio z systemu pomiarowego wpisanego do rejestru lotniczych urządzeń naziemnych. Jednocześnie przesądzono, że obserwacje i komunikaty o parametrach meteorologicznych na lotnisku, ostrzeżenia o wystąpieniu i prognozy wystąpienia warunków lub zjawisk, mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo na lotnisku są obligatoryjnie zapewniane wyłącznie na lotniskach innych niż te, dla których ustanowiono procedury odlotu lub podejścia do lądowania zgodnie z przepisami jedynie dla wykonywania lotów z widocznością (VFR – *Visual Flight Rules*).

W tym paragrafie zostały dokonane tylko zmiany redakcyjne, w celu doprecyzowania postanowień względem aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

5. W przepisie § 6 projektu określono wymagania dla instytucji świadczących osłonę meteorologiczną lotnictwa cywilnego, których spełnienie jest niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Przesądzono, że wykorzystywane w ramach osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego systemy oraz ich części składowe powinny spełniać wymagania w zakresie interoperacyjności określone w rozporządzeniu nr 2018/1139. Przewidziano, by instytucje wdrożyły w obszarze usług związanych z osłoną meteorologiczną system zarządzania bezpieczeństwem (Safety Management Systems), określony w rozporządzeniu nr 2017/373 lub spełniły minimalne, wynikające z projektowanego przepisu, wymagania w zakresie zarządzania bezpieczeństwem. Z uwagi na potrzebę skutecznego przekazywania odbiorcom informacji i danych meteorologicznych przyjęto, że instytucja przekazuje informacje o sposobie zapewniania osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego organowi służby informacji lotniczej. Informacje te dotyczą m.in. rodzaju zapewnianych usług dla danego obszaru przestrzeni powietrznej lub lotniska i winny być podawane zgodnie z wymaganiami rozdziału GEN 3.5 w części 1 dodatku 1 Załącznika 15 do Konwencji.

W stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia, zmiany w § 6 polegają na aktualizacji regulacji prawnych i wynikają wyłącznie z wejścia w życie rozporządzenia nr 2018/1139, określającego wymagania w zakresie interoperacyjności wykorzystywanych systemów oraz ich części składowych, a także rozporządzenia nr 2017/373, określającego wymagania w stosunku do systemu zarządzania bezpieczeństwem w służbach ruchu lotniczego.

6. W przepisie § 7 projektu wskazano podmioty uprawnione do nieodpłatnego pozyskiwania od instytucji materiałów synoptycznych, dokumentacji lotniczo-meteorologicznej oraz danych i informacji meteorologicznych niezbędnych dla potrzeb prowadzonych postępowań, obejmujących w szczególności ustalenie warunków meteorologicznych w chwili zdarzenia, incydentu lub wypadku lotniczego.

W tym paragrafie nie zostały dokonane żadne zmiany w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

7. W przepisie § 8 projektu doprecyzowano sposób wypełniania obowiązków nałożonych na zarządzającego lotniskiem na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 12 i art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo lotnicze, związanych z zapewnieniem przez niego osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego.

W tym paragrafie nie zostały dokonane żadne zmiany w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

8. W przepisie § 9 projektu określono, że z uwagi na potrzebę oceny sposobu realizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego, instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego, zarządzający lotniskiem kontrolowanym oraz zarządzający lotniskiem, na którym ustanowiono służby AFIS, powinni corocznie do końca pierwszego kwartału, przekazywać Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego informacje o podmiocie świadczącym im osłonę meteorologiczną, wykorzystywanych systemach pomiarowych, a także wszelkie uwagi i wnioski dotyczące realizacji osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego za rok ubiegły.

W tym paragrafie nie zostały dokonane żadne zmiany w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

9. W przepisie § 10 projektu zawarto regulacje dotyczące zapewnienia osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego na lotniskach wojskowych i współużytkowanych. W tym paragrafie nie zostały dokonane żadne zmiany w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie wprowadzają nowych wymagań ani nie nakładają nowych obowiązków na podmioty zapewniające służby meteorologiczne w ramach osłony meteorologicznej lotnictwa cywilnego. Z tego powodu nie ma potrzeby zawierania w projekcie przepisów przejściowych i dostosowujących.

Zgodnie z § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), zatem nie podlega ono notyfikacji.

Rozwiązania zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin prac Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.